

مؤلف است.

آغاز: بسمله. و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم الحمد لله الضار النافع الذی جعل لكل داء و مضر غیر السام مصلح و دافع ... و بعد قلما کان کتاب المفردات الملقب ما لایسع الطیب جهله

چاپ: مصر، ۱۲۸۱ق، سنگی؛ اخیرا نیز ضمن «مجموعه رسائل داود الانطاکی الطیبه»، به تحقیق احمد فریده مزیدی بر اساس نسخه دارالکتب مصر در بیروت (۱۴۲۴ق. ۲۰۰۳م) بی آنکه در صحت انتساب رساله به انطاکی تحقیقی شده باشد چاپ شده

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۵/۱

آغاز: برابر؛ انجام: تم ترکیب مع الزيت و الشمع الخام یحصل الشفاء باذن الله.

خط: نسخ، کا: جابر بن حسین، تا: ۱۰۷۷ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۹۶ص (۱-۲۹۶)، ۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۰-۲۸۰]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۱۸ و ۱۸۴۳ عکسی

آغاز: الصبیان فی باب و هو الباب التاسع عشر من العشرین الاخیره فمن کانت له حاجة راجع فهرست الابواب؛ انجام: و ان یدخلنا من فضله الجنة و یمتعا فیها بما متکین علی الارائک و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم.

قسم اول در بیست باب؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ربيع الثاني ۱۱۳۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: عثمان بن عبدالرحمن الطریزوی به تاریخ ۱۱۴۸ در بصره؛ نام پاره‌ای از داروهارا نورالله امام جمعه زاده به فارسی در حواشی ترجمه کرده و در صفحه آخر به تاریخ ذیقعد ۱۳۶۱ این موضوع را تذکر می‌دهد؛ جلد: تیماج، ۷۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۱۶۳] و [عکسی ف: ۵-۳۰۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۹۵۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵-۳۷۴]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۲۴۵/۳

آغاز: برابر؛ انجام: الباب التاسع (مما لا یختص بعضو دون آخر) فی ادویه الجرب و الحکة و القویاء ... من حرقة الدم و الصفراء.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۱۹گ (۴۴-۶۲)، ۲۴ سطر (۹×۱۵)، اندازه:

۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۵-۴۱۷۷]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۱۹۵۳

آغاز: الاعضاء ... و جعلتها اربعون بابا و افردت منافع ... و سمیته یجمع المنافع البدنیة؛ انجام: دهن البطم ینفع الاعباء مروخا و یقع فی مرأهمه و الله سبحانه و تعالی اعلم هذا آخر ما جمعته و الحمد لله الذی اعان علی ذلك و نسأله ... و یمتعا بما فیها متکین علی الارائک آمین و صلی الله رب العالمین

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [اهدائی رهبر: ۹-۳۹۸]

اکتوبر نوامبر؛ انجام: و یک از مسیت بکر باجیتی و یک هزار و هشتصد و پنجاه و شش سالباهینی بوده است و الحمد لله رب العالمین

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۶ ربيع الثاني ۱۲۷۲ق، حسب الحکم و فرمان مرشد زاده عالم و عالمیان مرزا خورشید؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ جلد: تیماج، ۳۹۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۸-۴۵۵]

● مجمع المنافع البدنیة = جمع المنافع البدنیة / طب /

عربی

majma'ul manāfi'il badanīya = jam'ul manāfi'il badanīya

گیلانی، محمد صالح، ۹۶۹ - ۱۰۸۸

gīlānī, mohammad sāleh (969 - 1088)

وابسته به: ما لایسع الطیب جهله؛ خوئی، یوسف بن اسماعیل (-) (۷۵۴ق)

متخبی است از مفردات «ما لایسع الطیب جهله» یا «جامع البغدادی» تألیف ابوالمحاسن نصیرالدین یوسف بن اسماعیل بن الیاس خوئی بغدادی شافعی معروف به ابن کبیر و ابن کسبی که آن نیز خود منتخب «الجامع لمفردات الادویة و الاغدیة» تألیف «عبدالله بن احمد مالقی معروف به ابن بیطار» (-۶۴۶ق) است.

کتاب شامل چهل «باب» می‌باشد که در دو قسم مرتب شده: قسم ۱. در ذکر منافع مختصه به هر عضو از سر تا پا در بیست «باب»:

(۱) منافع تتعلق بالرأس، (۲) منافع تتعلق بالعين، (۳) منافع تتعلق بالانف، (۴) منافع تتعلق بالفم و الشفتین، (۵) منافع تتعلق بالوجه، (۶)

منافع تتعلق باللسان، (۷) منافع تتعلق بالاذان، (۸) منافع تتعلق بالحلق، (۹) منافع تتعلق بالصدر، (۱۰) منافع تتعلق بالقلب، (۱۱)

منافع تتعلق بالثدی، (۱۲) منافع تتعلق بالمعدة، (۱۳) منافع تتعلق بالكبد، (۱۴) منافع تتعلق بالامعاء، (۱۵) منافع تتعلق بالمعدة، (۱۶)

منافع تتعلق بالطحال، (۱۷) منافع تتعلق بالکلی و اوجاعها، (۱۸) منافع تتعلق باعضاء التناسل، (۱۹) منافع تتعلق بالرحم، (۲۰) منافع تتعلق بالاعضاء الطرفیة، الخاتمة: فی ذکر خواص و منافع

جلیلات. قسم ۲. در ذکر منافع مفردات غیر مختصه به یک عضو (کلی) شامل بیست «باب»:

(۱) المخرجات، (۲) القیء و تسهيله و قطع القیء و الغثیان، (۳) قطع الاسهال، (۴) اخراج الدود، (۵)

الحمیات، (۱۰) ادویة القروح و البثور و الجدری، (۱۵) ادویة غصة الکلب الکلب، (۱۹) ذکر منافع تتعلق بالصیان، (۲۰) طرد الهوام و الحیات و النمل و الفار و الذباب؛ الخاتمة فی الخواص و الفوائد

الجلیلة. این رساله قسمت اول آن در کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی بدون نام مؤلف است و عکس همان در کتابخانه

مرعشی با نسبت به یوسف بن اسماعیل خوئی معرفی شده است و نسخه آستان قدس که ظاهرا هر دو قسم آن را شامل است از

محمد صالح گیلانی دانسته شده است و در بقیه نسخه‌ها فاقد نام

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و هشت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276266

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳